

ЖАҢА БАСТАМА

ҚазҰУ-да Европа және Орталық Азия аймақтарынан келген мамандардың қатысуымен «DECIDE мүмкіндіктері шектеулі тұлғаларға қызмет көрсету түрлерін дамыту» ERASMUS+ жобасының бастапқы кеңесі өтті.

Жоба инклюзивтік білім беруге, әлеуметтік интеграцияға және білім беруге ерекше қажеттілігі бар адамдармен кемсітусіз қарым-қатынасқа қол жеткізуге және оны дамытуға бағытталған. Бұл ережелер мен талаптар Болон процесінің өлшемдеріне және БҰҰ-ның мүмкіндіктері шектеулі адамдардың құқықтары туралы Конвенциясына сәйкес келеді.

Кеңес жұмысын әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың бірінші проректоры, академик Мұхамбетқали Бүркітбаев ашты. Ол алғашқы отырыс қатысушылары алдында құттықтау сөз сөйлеп, жоғары білім және жалпы қоғамның дамуы үшін осындай маңызды жобаны табысты енгізуді тіледі. Сондай-ақ, қатысушылар алдында Қазақстандағы Эрасмус+ Ұлттық кеңсесінің өкілдері Нелли Асматуллаева мен Гүлмира Құттыбаева да сөз сөйлеп, олар әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-ға Еуропалық Одақ жобаларына белсенді қатысқаны үшін алғыстарын білдірді.

Эрасмус + Ұлттық кеңсесінің атынан Қазақстандағы профессор Бүркітбаев елдегі жоғары білімді реформалауға

және Эрасмус+ бағдарламасын дамытуға қосқан үлесі үшін марапатталды. Кеңес жұмысына Трансильвания университеті (Румыния), Мидлсекс университеті (Біріккен Королдік), Лимерик технологиялар институты (Ирландия), Дрезден технологиялық университеті (Германия), Крит университеті (Греция), Орталық Азия және қазақстандық жоғары оқу орындарының жоба-серіктестерінің өкілдері қатысты. Жобада әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті медицина және денсаулық сақтау факультетінің эпидемиология, биостатистика және дәлелді медицина негіздері мен дене шынықтыру және спорт кафедралары да қатысты. Жобаның үйлестірушісі эпидемиология, биостатистика және дәлелді медицина кафедрасының доценті м.а. Г.М. Усатаева Бастапқы кеңес іскерлік және достық жағдайда өтті. Жиын соңында ҚазҰУ кітапханасының қызметкерлері жиын қатысушыларына экскурсия өткізді.

Өз тілшімізден

ҒЫЛЫМИ ЖЕТІСТІКТІ ЖАҚСARTУ ЖОЛЫ

ҚазҰУ-дың кезекті ректорат мәжілісінде Еншілес мемлекеттік мекеме (ЕМК) биология және биотехнология мәселелері ғылыми-зерттеу институтының (ФЗИ) директоры Амангелді Бисенбаевтың ақпары тыңдалды.

Баяндама барысында институттың соңғы үш жылдағы қаржыландыру сомасы мен зерттеуге қанша магистрант пен докторант тартылғаны және халықаралық деңгейдегі ғылыми зерттеу мақалаларының саны да артып келетіні айтылды.

Бүгінде жас ғалымдар шетелге зерттеу жұмысы бойынша шығып, онда пайдалы ақпаратты бойына сіңіріп келеді. Үйренген тәжірибесімен оқу ордасына келгенде зерттеумен айналысуына барлық жағдай жасалған. Ғылыми-зерттеу институттарында теория мен тәжірибенің ұштасуы көп көрініс тауып келеді. Сол арқылы ғалымдар мен жас мамандар көздеген нәтижеге қол жеткізіп отыр. Зертханаларды заманауи техникамен жабдықтау жағы да жыл сайын жақсарып, жаңа жобаларға жол ашылып жатыр. Соның бірі «Қызыл балық» старт-ап компаниясын мысалға келтіруге болады. Компанияның негізгі мақсаты Қазақстан балықтарының аборигендік түрлерінің биологиялық ерекшеліктерін зерттеу. Кейіннен сәндік балық өсіру объектілері ретінде пайдалану ex situ абориген ихтиофаунасының биоалуантүрлілігін сақтау болып табылады. Қазіргі уақытта объектілер ретінде пайдалану ерекшеліктері зерттелуде.

Жалғасы 2-бетте

Әзіл әлеміне қанат қаққандар

Қара шаңырағымыз әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Ө.Жолдасбеков атындағы студенттер сарайында «Сұңқар» студенттер мен магистранттар кәсіподағының ҚБ ұйымдастыруымен биылғы Жастар жылы және ҚазҰУ ректоры Ғалым Мұтанұлының «Айналады нұрландыр» жобасы аясында «Сұңқар кубогы SSP» чемпионатының жартылай финалдық кезеңі өтті.

Әзіл әлеміне қанат қаққан ҚазҰУ қарлығаштары Smart student's project чемпионатының жартылай финалдық кезеңінде өзекті тақырыптар, жаһандық жаңалықтар, ҚазҰУ атмосферасы турасында шынайы шартарапқа ұмтылған қағытпа қалжың, орынды оспак, әлді әзілмен көрермен қауымның санасын өрнектеді. Жартылай финалдық кезең қатысушылары «Ақпен бірге», «Әлем», «Эверест», «Физтех», «Мамасының балалары», «Мехмат», «Брэнд», «Музыканттың қойын дәптері», «Элита» командалары болды. Жобаның маусымашар кезеңінен іріктелген осы 9 команда өнер сүйер көпшілікке өз деңгейінде керемет ойын үлгісін көрсетіп, 2 кезең бойынша сынға түсті.

Жалғасы 8-бетте

РЕКТОРАТ

Жалғасы. Басы 1-бетте

ҒЫЛЫМИ ЖЕТІСТІКТІ ЖАҚСARTУ ЖОЛЫ

Қазақстанның Балқаш маринкасы (Алматы облысының Қызыл кітабы), Балқаш және Жетісу гольяндары (Алматы облысының Қызыл кітабы), Арал көлбегі, Арал қысқышы, Арал усачасы (Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енген) балықтарын сәндік балық өсіру үшін жұмыс қолға алынып отыр.

Күн тәртібіндегі келесі ақпарат жаңа химиялық технологиялар және материалдар ғылыми-зерттеу институтының ғылыми-инновациялық қызметінің тиімділігі туралы институт директоры Сергей Калугиннің баяндамасы болды. Ғылыми қызметтің негізгі бағыттары көмірсутекті, минералдық және табиғи жанаратын жерді терең өңдеу, ҚР шикізат - қайта өңдеудің жаңа жоғары тиімді экологиялық таза технологияларын әзірлеу қасиеттері бар жаңа материалдарды алу. Ғылыми-зерттеу институтына отандық және шетелдік ғалымдар тартылған. Олар Қытай, Ресей, Белорус елдерінен және Германия ғалымдарымен бірлескен ортақ ғылыми жұмыстармен де айналысып келеді. Студенттер ғылыми тағылымдамадан шетелде өту

барысында көптеген зерттеулерге қол жеткізіп, университеттегі ұстаздарымен оны әрі қарай дамытып келеді. Институттың негізгі мақсаты жоғары білікті ғылыми кадрларды даярлау, білім, ғылым мен инновациялық тиімділігі

жағынан Қазақстан Республикасының даму стратегиясына сай келетін маман жасақтау болып табылады.

Ендік АҚЖІГТ

QYSQA-NUSQA

Medisina және densaýlyq saqtaý fakýltetinde aqpan айында «Biomedisinalyq zertteýler derekterin taldaýdyń zamanaýı ádisteri: irikteýdi esepteýden bastap jarnalanymdarda náýtjelderdi usynganǵa deın» atty A.M. Grjibovskii viziting-professory sheberlik saǵatyn ótkizdi.

Sheberlik saǵatynyń neǵizgi erekshelegi medisinalyq JOO-da oqytylatyn medisinalyq statistika boıynsha eń tómenge bazalyq bilimi bar materialdy jaqsy qabyldaýǵa yqpal etetin kúrdeli materialdy baıandaýdyń qol jetimdiligi men tilektestigi bolyp tabylady.

Oqytyshymen birge oryndaý úshin mysaldar men tapsyrmalardyń kóp sany bilimniń jaqsy ómirshendigin qamtamasyz etedi jáne halyqaralyq jarnalanymdar úshin jetkilikti deńgeide ózindik derekterdi óz betinshe óndeý úshin qajetti baza jasady. Ótkeni qazirgi ýaqytta derekterdi statistikalıq óndeýdiń kóp ólshemdi ádisteri jetekshi sheteldik biomedisinalyq jırnaldarda jarnalangan ǵylymi maqalalaryń 90% - dan astamynda qoldanylady, sonymen qatar kóp ólshemdi ádister jetekshi pozisıalarga ie.

Professor A. M. Grjibovskii Norvegiada, Shvesniada, Finlandiada, Estoniada jáne Reseide ǵylymi zertteýler júrgizý ádistemesin oqytdy on bes jyldyq tájiribesi bar.

500-den astam ǵylymi jumystardyń avtory, olardyń kóbisi halyqaralyq basylymdarda jarnalandy. Onyń bashlyǵymen qyryqtan astam sheteldik ǵylymi konsýltant retinde PhD doktoranttar qorǵandy.

Medisina және densaýlyq saqtaý fakýlteti

Qıyr Shyǵys kafedrasynyń japontanı bóliminiń 1 kыр stýdentteri kыrator-edvazerdıń jetekshiligimen elbasymyz Nursultan Nazarbavtyń «Uly dalanyń jetti qyry» atty maqalasy talqylaǵa arnalǵan kыratorlyq saǵatqa qatysty. Kыratorlyq saǵat barysynda maqala ózektiligi jáne halqymyzdyń mádenieti men tarihy maqtan etýge turarlyq úlken bailyq ekenin, mundaı baǵa jetpes tarihy bar memleketimizdi ár bir Qazaqstan azamaty maqtan tutýy tis jayynda oi tolgandy. Stýdentter óz olaryn erkin jetkizip maqala mazmunyn tolyq talqlady.

Prezident óz maqalasynda ulttyq tarihy jóninde tereńirek toqtalyp, onyń kúrmeýli tustaryn keńinen tarqata atty. Ol uly dala men onda turǵan halyqnyń tarihy, salt-dástúri men ómir súry qalpy baıandap, Qazaq eliniń ulttyq jetistikterin pash etti. Maqalada barsha qazaqstandyqtarǵa el bolashaǵy úshin, jalpyulttyq baǵdarlamaǵa analyp otyrǵan Rýhani damý arqyly, Uly dala mádenietiniń kóp ǵasyrlyq murasynyń sıfırlıq órkeniet jaǵdayynda túsinikti ári suranysqa ie bolýyn qamtamasyz etý jáne ony jańǵırtý mindeti usynylıp otyr. Búgingi qazaq urpaǵy osy tarihi derekter men shyndyqtardy boıyna sińirip qana qoımai, onyń ár bólshegin qasterleýi, baǵalaýy, maqtan tutýy kerek.

«Uly dalanyń jetti qyry» maqalasy bir jarym jyl buryn jarnalangan «Bolashaqqa baǵdar: rýhani jańǵıry» baǵdarlamasynyń zańdy jalǵasy bolyp tabylatyny, tarihi tyń derekter stýdent jastarǵa túsindirilip, jan-jaqty talqylandy.

Qıyr Shyǵys kafedrası

Filosofia jáne saıasattaný fakýltetinde "Rýhani jańǵıry" baǵdarlamasy aıasynda stýdenttege arnalǵan tárbe saǵaty ótti. Onyń taqyryby obasynyń ulttyq qundylyqtaryn dáripteymen qatar sanany qata jańǵırtý máselesine arnaldy. Obasylıq-psihologıalıq suraqtar rýhani jańǵırdyń neǵizi bola otyryp, jastardyń sanasyn jańa ýaqıt talabyna saı ózgerip kele jatqandyǵyn aıtyldy.

Dóńgelek ústelge arheologia, etnologia jáne mýzeologia kafedrasynyń professory, t.ǵ.d. A.B.Qalysh «Transkretti ekonomika jaǵdayyndaǵy Qazaqstan obasynyń kórgen qıyndyqtary», f.ǵ.d., ATÝ professory Zámzágul Qodar «Qazaqstan Respýblikasyndaǵy qazirgi obasy qai baǵytta damıdy?» taqyryptarynda baıandama jasady. Taqyryp qyzyqty bolǵandyqtan, magistranttar men qatysyshylar baıandamashylarǵa suraqtaryn qoıyp, pikir almasty.

Dóńgelek ústelde magistranttar obasylıq qundylyqtar men obasynyń bolmysyna qatysty óz olaryn, obasy qundylyǵy adamzat balasy úshin baǵa jetpes dúme, onyń tárbielik, psihologıalıq aspektisi adamdar úshin qanshalyqta mańyzdy ekeni túraly aıta otyryp, fakýltetniń magistrantтарымен интеллектуалды dialog jasady.

Sonymen qatar arheologia jáne etnologia mamandyǵynyń 2 kыр magistrantı A. Isaev qazaqny ulttyq aspaby sybyzdyda kúı oryndap, A. Ersariev «Ata-ananyń qadiri» atty termeni oryndady.

Tárbielik is-shara óte qyzyqty ári mazmundy ótti. Mundaı jastarǵa berer taǵylym-tárbiеси mol shalaral jastardyń jigerin rýhtandyryp, jan-dúnieleri men tanyım-túsinikerin mádeni baıytady degen oidamyz.

Filosofia және saıasattaný fakýlteti

ЖАСТАРДЫ ҚОЛДАУ

Биыл Елбасы «Жастар жылы» деп атағалы университет қабырғасында қалыптасқан игі істер, бұрыннан бастау алған бастамалар өз жалғасын тауып келеді. Жастарға мүмкіндік жасап, тың жобаларды қолдауда жақсы жұмыс жасалып жатыр.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да дәстүрлі түрде жылдар бойы оқу озаттары мен үздік студенттерге университет профессорлары тарапынан, белгілі қоғам қайраткерлері, ұстаз-ғалымдар атынан шәкіртақы тағайындалып келеді.

Осы орайда, мемлекеттік мекемелер де атсалысып келеді. Мысалы, соңғы төрт жыл қатарынан Қазақстан Республикасының Иран Ислам Республикасындағы Елшісінің Кеңесшісі Масуд Шейх Зейнеддин және Иран Ислам Республикасындағы Иран Елшілігінің Мәдени Өкілдік директоры Али Кабриаи Заде ҚазҰУ-дың шығыстану факультетінің ең жақсы, белсенді студенттеріне 2,2 млн. теңге көлемінде шәкіртақы табыстады. Шәкіртақы Иран Ислам Республикасының Саади қоры арқылы парсы тілін меңгеріп жатқан үздік студенттеріне тағайындалып отыр. «Соңғы кезде Иран елін танып, білуде көп жұмыс жасалуда, соның бір дәлелі рухани жаңғыру аясында біздегі ашылған «Иран-Тұран» орталығын айтқым келеді. Ал, Иран елінде жоғары оқу орнында «Әл-Фараби» орталығы ашылды. Алдағы уақытта да осындай бірлескен жобалар болады дей аламын. Иран-Қазақстан арасындағы ынтымақтастық арта берсін дегім келеді», - деп университет басшысы Ғалым Мұтанов өз тілегін білдірді.

Сонымен қатар, ҚазҰУ-дың Азаматтық құқық, азаматтық іс жүргізу және еңбек құқығы кафедрасының менгерушісі Серікқали Тыныбеков «ЕКА коллекторлық агенттігі» ЖШС, «Интер-Строй Плюс» ЖШС, «АВЛБекАі» ЖШС, «ЮК ЖЭС» ЖШС тағайындаған шәкіртақы кафедра студенттеріне табыстады.

Ендік ӨМІРЗАҚҚЫЗЫ

АРАБ ТІЛІН ОҚЫТУ БОЙЫНША СЕМИНАР ӨТУДЕ

ҚазҰУ-да «Араб тілін оқытудың заманауи әдістері» атты республикалық семинар өз жұмысын бастады. Шараны «Нұр-Мұбарак» университеті, ҚазҰУ-дың шығыстану факультеті, Мысыр мәдени орталығы, Абылайхан атындағы ҚазХҚ және ӨТУ бірлесе ұйымдастырды.

Шығыстану факультетінің деканы Ықтияр Палтөренің семинарды ашып, шет тілін үйренудің, соның ішінде араб тілін терең меңгерудің заман талабына сай оңтайлы әдістерін үйрету қазіргі жаһандану дәуірінде зор маңызға ие екендігіне тоқталған факультет басшысы семинарға қатысты өз ойы мен ұсыныстарын ортаға салды.

Қысқы мектеп аясында ұйымдастырылған семинардың өтуіне ықпал еткен «Нұр-Мұбарак» университетінің оқу-әдістемелік басқарма басшысы, философия ғылымдарының кандидаты Жалғас Сандыбаев, мына заманда ислам дінінің құндылықтары мен дінге қатысты дұрыс ұстанымдарды қалыптастыру үшін араб тілін үйретудің заманауи әдіс-тәсілдерін жетілдіру керектігін айтты.

«Нұр-Мұбарак» университеті Араб зерттеулері факультетінің деканы Адам Махмуд Қазақстан ЖОО орындарында араб тілін оқытудың оңтайлы әдістерін үйрететін жүйелі жаңа бірегей бағдарлама құрастыру қолға

алынып отырғанын жеткізді. Мысыр Мәдени орталығының директоры доктор Ранда Ризк семинарды ұйымдастыруға атсалысып отырған ЖОО басшыларына өз ризашылығын білдірді. Сондай-ақ семинарда дәріс оқыған басқа да қатысушылар өз тәжірибелерімен бөлісті. Семинар соны орталық мемлекеттік архив тарапынан ұйымдастырылған «Ұлы тұлғалар – архив құжаттарында» атты көрмеге ұласты. Көрмеге қойылған ортағасырлық ғалым Наср әд-Дин Тусидің араб тілінде жазылған құнды сирек қолжазбалары мен белгісіз автордың көне қазақ даласының географиялық картасы бейнеленген қолжазбасы семинарға қатысушылардың араб тіліне деген қызығушылығын арттыра түсті.

Бір апта бойы жалғасатын білім шарасына еліміздегі жоғары оқу орындары мен медресе ұстаздары, шәкірттері қатысып өз білімдерін арттырмақ.

Дана АЙЫПХАН,
Қыр Шығыс кафедрасы

ҒЫЛЫМҒА НАҚТЫ БЕТБҰРЫС

Биылғы жыл «Жастар жылы» деп жарияланды. Бұл туралы Елбасшысы Н.Ә. Назарбаев өз жолдауында атап көрсеткен болатын.

көрсетті. Бұл дегеніміз жастардың білім, ғылым салаларына келуіне үлкен мүмкіндіктер тудырады. Жастар – еліміздің болашағы екенін түсіне отырып, мемлекет деңгейінде оларға жағдай жасалып жатқанының бір белгісі ретінде қабылдаймыз. Халықтың, оның ішінде жастардың тұрмыс жағдайына, әл-ауқатына, табысына көп мән беріп отырғаны біздерді білім, ғылым саласында жұмыс жасап жүрген профессор-оқытушы қауымды қуантады.

Алдағы уақытта халықтың саны өсіп, жастардың үлесі арта түседі. Сондықтан жастарды дамытуға инвестиция салу жылдан жылға көбеюі тиіс деп санаймын. Үнемі жастарды қажетті деңгейде қолдай алсақ, онда жаңа буын жақсы нәтиже көрсетіп, бәсекеге қабілеті артып, өз Отанын сүйіштік сезімі оянып, оларға құйылған инвестиция ақталады. Биыл жыл «Жастар жылы» деп жариялануы өте өзекті және болашаққа бағытталған шешім болды. Осы тұрғыда ҚазҰУ-дың атқарып отырған еңбегін айта кеткен жөн. Университеттің негізгі миссиясы – отандық және халықаралық нарыққа, бәсекелестікке қабілетті білімді, білікті кадрлар дайындау. Осы бағытта университет ұжымы жана инновациялық жобалар мен білім сапасын көтеруде көптеген жұмыстар жүргізуде.

Қ. САПАРОВ,

биоантүрлілік және биоресурстар кафедрасының профессоры, биология ғылымдарының докторы, академик

Университетіміздің дінтану және мәдениеттану кафедрасында «Дінтану» мамандығын даярлау жан-жақты іске асырылып, бакалавр, магистратура, докторантура деңгейінде мамандар даярлануда. Мамандықтың мемлекеттік стандарты бекітілді, мамандық бойынша пәндердің типтік бағдарламалары жасалды.

ЖЕТІСТІК ЖОЛЫНДА

Қазақстандағы дінтану ғылымының тарихы 90- жылдардан басталды, ал дінтану пәнін оқытуды 1993 жылы профессор Мәдина Үсенованың жетекшілігімен әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-де дінтану кафедрасы алғаш бастаған болатын. Сол жылдары ҚазҰУ-дегі барлық мамандықтардың 4-5-курстарының оқу бағдарламаларына дінтану пәні кіргізіліп, оқу міндеттелді. Олардың барлығы орыс және қазақ тілінде «Қазақ университеті» баспасынан шыққан ең алғашқы Мәдина Үсенованың «Дінтану» оқулығымен оқытылды.

Дінтанушыларды даярлауда ҚазҰУ-да еңбек еткен белгілі ғалымдар Білім Құдайбергенов мен Мұханмадияр Орынбековтің есімдерін атап өткен жөн деп ойлаймын. Ғалым ағаларымыздың жасап кеткен отандық дінтанудың бағыт бағдары кафедра ұжымының жұмысында жалғасын тапты.

Екі деңгейдегі мамандарды оқулықпен қамтамасыз етуді кафедра ұжымы іске асырды. Бізде діндер тарихы, ислам философиясы мен тарихы, дін мен мемлекет қатынасы саласы бойынша біраз жұмыстар жасалды. Әл - Фараби атындағы ҚазҰУ дінтану және мәдениеттану кафедрасында авторлар ұжымның жұмысының нәтижесінде «Қазақстандағы діндер», «Қазақстандағы жаңа діни ағымдар», «Дінтану» оқулығы, «Дінтану» энциклопедиясы және т.б. оқу әдістемелік құралдары жарық көрді.

Мамандық бойынша докторанттар да дайындап жатырмыз, олар Қазақстан қоғамындағы дін мәселесіне қатысты жан-жақты ғылыми зерттеулер жүргізуде. Қазір дінтанумен қоса, ҚазҰУ базасында исламтану бөлімі ашылды. Бұл салаға кафедра

менгерушісі профессор Айнұр Құрманалиева ерекше көңіл бөліп, кафедраға білікті мамандар жұмылдырылды. Сонымен қоса кафедрадағы дінтану мен исламтану бағытындағы оқытушы профессорлар тобы «Дінтанулық зерттеулер және экспертиза орталығында» Ұлттық деңгейде ғылыми жобалармен айналысып, республика көлемінде ғылыми дәрістер курстарын ұйымдастырады. Бұл шаралар бізге теория мен практиканы тығыз байланыстыруымызға мүмкіндіктер беруде.

Кафедраның ғылыми-инновациялық және халықаралық қызметестік жұмыс бойынша менгеруші орынбасары Нұрлыхан Альжанова белсенді жұмысының нәтижесінде біздің шетелдік әріптестермен байланысымыз да нығая түсуде. Студенттеріміз Болгария, Түркия, Ресейдің жоғары оқу орындарында академиялық мобильдік бойынша бір семестр білім алу мүмкіндігін иеленген. Осы жылдан бұл тізімге Нидерландының Радбауд университеті қосылды. Бірнеше тіл менгерген жас оқытушыларымыз және студенттеріміз әл - Фараби атындағы ҚазҰУ-ін халықаралық деңгейде таныстырып жүрсе, оқуды бітірген түлектеріміз дінтанушы маман ретінде еліміздің облыстық, аудандық дін істері бөлімдерінде қызмет жасап жатыр.

Биылғы университетіміздің 85 жылдық тарихына орай аталып өтетін мерейтойына біз осындай жетістікпен келіп отырғанымызды мақтанышпен айтамыз!

Қ. БОРБАСОВА,
дінтану және мәдениеттану кафедрасының профессоры

Толеранттылық. Диалог.

Бейбітшілік. Бұл биылғы жылғы ЮНЕСКО бекіткен Бүкәлемдік радио күнін атап өтудің жаһандық тақырыбы. VI Халықаралық журналистика және коммуникация қысқы мектебі жұмысы дәстүрге берік. 2014 жылдан бері әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті Журналистика факультеті Алматы ЮНЕСКО Кластерлік Бюросы және ҚР БҰҰ Ақпараттық Бюросы қолдауымен Бүкіләлемдік радио күніне арналған Халықаралық журналистика және коммуникация қысқы мектебін өткізіп келеді.

ІЛЕ АЛАТАУЫНДАҒЫ МЕДИА ДИАЛОГ

үйі серіктес ретінде қатысты.

«Қазақстан» РТРК; «Skills academy» ЖШС; Bugin.kz тәуелсіз авторлар платформасы; Massaget.kz жастар порталы; Алтай мемлекеттік университетінің «Планета радиосы»; Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ТРК журналистер диалогын ақпараттық қолдаған сенімді серіктестер.

Қысқы мектеп ашылуында Алматы қ. ЮНЕСКО Кластерлік бюросы коммуникация және ақпарат мәселелері жөніндегі маман Сергей Карпов «Радио диалогты, төзімділікті және бейбітшілікті дамыту құралы ретінде» презентациясын таныстырды. Сондай-ақ ҚР

Наргис, Tolo News репортерлары Шахид Аниса мен Ашрафи Набилла, Tolo News Magazine PR директоры Шахаби Роена, Америка үні репортері Sadat Mag Jan қатысты.

Ашрафи Набилла журналистика факультеті түлегі Саид Самим Фарамарзбен әріптес болды. Екеуі қатар жүріп, талай репортаждар әзірлеген. Ауған қоғамындағы медианың рөлі жайлы дәріс оқыған Шахаби Роена тәжірибелік кейстер ұсынды. Шахид Аниса ауған еліне танымал тележурналист. Ол Ауғанстандағы журналистік білім беруден бастап журналистің күнделікті өмірінде кездесетін практикалық дағдылар жайлы әңгіме өрбітті. Мұсылмандығы мықты сақталған елде қыздардың журналистік миссияны атқаруы да ерлік. Шараға қатысқан жүз жетпістен астам ғалымдар, журналистер мен студенттерге ауған журналистикасындағы тәжірибелерімен бөлісті. Бейбітшілік пен толеранттылық қадірін жақсы түсінетін журналистер, – дейді Mag Jan Sadat. Ол Америка дауысы арнасының репортері. Журналистиканың қара қазанында тастай қайнау үшін төзім мен шыдам да керек.

Медиа шарада профессор Рафис Абазов «Дамуға арналған коммуникация» білім беру бағдарламасын таныстырса, Орталық Азия Университетінің профессоры Евангелия Папуатсаки «Толқындарды құру: коммуникацияны дамыту және әлеуметтік өзгерістердегі радио рөлі» жайлы семинар өткізді. Үш күндік шараға қатыстықандарды бір тіл, бір мәдениетке біріктірген өнер кеші мен «Мәдениет диалогы» атты поэзия сағаты да диалогқа жақындатқан алаң болды.

Гүлмира СҰЛТАНБАЕВА

TAMGALY

Tamgaly is a petroglyph site in Kazakhstan. It is located northwest of Almaty. The name Tamgaly in Kazakh and other Turkic languages means "painted or marked place". In 2004, Tamgaly was listed as a World Heritage site by virtue of "the dense and coherent group of petroglyphs, with sacred images, altars and cult areas, together with their associated settlements and burial sites (which) provide a substantial testimony to the lives and beliefs of pastoral peoples of the Central Asian steppes from the Bronze Age to the present day" (UNESCO).

The majority of the 5000 petroglyphs are in the main canyon, but there are a number in the many side canyons. The petroglyphs are mostly Bronze Age, but in some cases have been overlaid with Medieval or later etchings. There are some petroglyphs from the Iron Age.

Environment of the Rock Art Tamgaly is located at a height between 870 and 950 meters in the Chulii Mountains bordering steppes. This middle-high mountain range offers fertile soil, natural springs and protection against the sun in summer and against the wind in winter. For these reasons, it was often used as a summer and winter camp. The main canyon of Tamgaly is oriented north-south with a width between 20 and 100 meters and is 1200 meters long. In spring and fall, a small stream flows in the middle of it.

Around 3000 rock engravings are concentrated in five groups in a 500 by 400 meter area in this main canyon, while 2000 more petroglyphs are located in the periphery over an area of 6x3 km.

The engravings have been made on horizontal and vertical outcrops on the slopes of the hills. The rocks consist of argillaceous sandstone.

The five main groups of petroglyphs are concentrated in the northern part of the central canyon. Most of petroglyphs are dedicated to cultic scenes and to the bull. The main panels show human beings dancing or participating in a cult, particularly in relation to a bull or a horned-horse, as for example a sun-head deity standing on a bull. Furthermore, there are representations of hunting scenes, dogs and goats, a chariot, and a calf inside the body of a cow.

The rock art of Tamgaly can be divided into four or five chronological periods, from the Middle Bronze Age until the Modern periods. However, it flourished during the Bronze Age and begun to decline during the Iron Age. The petroglyphs from the main canyon are mostly from the Bronze Age, while the petroglyphs from the periphery were primarily engraved during the Iron Age and the Turkic medieval period.

Some themes appear more frequently in Tamgaly during the Bronze Age, for example the bull, the sun-head or the worshipper. In contrast, there are only five chariots, which is few compared to other Kazakh sites like Arpauzen, Eshkiolmes or Usek.

During the Saka period, the hunting scene is the most frequent theme, which does not differ from other Central Asian sites. The same can be said about the Turkic period, when the motifs of riders with banners, tribal signs and hunting scenes were very frequent.

Tamgaly is an important site for understanding of rock art. Its occupation from the

Bronze Age to the present allows us to see the evolution of the ideology of local populations and their perception of the environment and of the world.

During the last nine years amazing changes have taken place at our university. Although al-Farabi university has always been the flagship of entire high education system in Kazakhstan, nowadays we can firmly say that it has turned into a preeminent institution in a lot of ways. And all these advancements, which have been made over the last nine years, are inextricably linked with the name of our rector G.M.Mutanov and the university community, who creatively worked during these years. Thanks to painstaking hard work and efforts our university community has passed through radical changes to become an innovator and model for other universities.

In association with the UN Alliance of Civilization, al-Farabi University is promoting and international project "Forming citizens of a Virtuous Society. The Mission of Modern Universities". The basic idea of the project is that the university should train not only highly qualified and competitive specialists but also form true citizens of their time and country. The project is directed toward fostering goodness, justice, honesty in young people, developing the right mindset that will help them become specialists with high moral and spiritual principles.

With this purpose many new noble traditions were introduced into university life. One them was awarding sponsorship scholarships to gifted and high potential students. Since that time one of the most important priorities of al-Farabi university has become to increase scholarship support which is awarded to highly motivated students who have good performance, who study well or excel in sports, actively participate in social life of university. As a rule, the scholarships are handed over at the meeting of Scientific Council in the presence of the deans, heads of departments. It is an absolutely new tradition which has never been practiced before!

Scholarships are established in memory of former

professors who made significant contribution to the university science. In the Faculty of Chemistry and Chemical Technology in the course of the last three years 150 talented students with academic achievement were awarded sponsorship scholarships in the name of great scientists- chemists Beremzhanov B.A., Sokolsky D.V., Usanovych M.I., Toibayev I.K., Zhubanov B.A., Zhubanov K.A. These scholarships help the students of chemistry specialty cover their tuition fees, do research, have internships, buy books. The scholarships in memory of great scientists who worked at the university in different years in the past help to perpetuate their huge contribution to the advancement of university science and they were dedicated educators.

Nowadays the tradition of giving scholarships has taken deep root at our university. Practically, this excellent tradition is supported by all 66 university departments. Heads of departments continuously search for the ways to find the sources of scholarships. They apply to forward-thinking companies, firms, organizations, industries and businesses that can make investments in education. Very often their efforts are rewarded. As a good example of such efforts may serve many international scholarships

thanks to which a group of Eastern Faculty students had an excellent chance to study at Japanese and Korean Universities.

Department head of The Far East Department of the Faculty of Oriental Studies associate professor Natalya Yem successfully collaborates with Japan Student Services Organization, Heiwa Nakajima Foundation, Mitsubishi Corporation who annually offer scholarships to the students, majoring in studying Japanese language and culture. Thanks to this cooperation the students of the faculty had an opportunity to advance their proficiency in Japanese, to do research and continue studies in world famous universities as Hokaido, Tsukuba, Tokyo, Vaceda Universities.

It goes without saying, that not all scholarships are able to solve the financial problems but they make big difference. It is believed, that the students who were awarded scholarships will carry forward the tradition of helping deserving students when they graduate from the university and will be able to do so.

A. MULDAGALIYEVA,
A. JANUZAKOVA

PROFESSOR CECILIA ODE

Cecilia Ode, a world-linguistic scholar, a talented teacher, and a wonderful person, 73, after a long, serious illness, passed away on January 10, 2019, in Amsterdam.

Doctor of Philological Sciences, Professor of the Institute of Phonetic Sciences of University of Amsterdam (Holland), leading researcher of the Amsterdam Center for Language and Communications, C. Ode was the world's greatest specialist in endangered languages. She spoke 8 languages, such as Dutch, Russian, English, German, French, Indonesian, Papuan and Yukagir. She has cooperated with al-Farabi Kazakh National University for many years, was greatly respected by all people who worked with her, educated Kazakhstani linguists who continue her scientific traditions. From 2005 to 2011, she was a foreign supervisor for PhDs in collaboration with a domestic supervisor, professor of al-Farabi Kazakh National University Eleonora Dyusenovna Suleimenova. Karagoishiyeva Danel and

Kondybaeva Raushan successfully defended their theses and continue the scientific path laid by Cecilia Ode. As a leading phonetician, for the first time at KazNU, she taught students, undergraduates, doctoral students and teachers to work with the computer program Praat, doing Phonetics by Computer, which is designed to analyze the phonetic system of any language. In this regard, C. Ode has delivered lectures at KazNU on several occasions on the topics "Physical properties of intonation contours", "Experimental and phonetic study of intonation", "Phonetic study of tonal accent", "Description and transcription of Russian intonation", etc.

The greatest expert in the field of the theory of intonation, experimental phonetics, C. Ode gave all her strength, energy and knowledge to ethnolinguistics. She made an invaluable contribution to the study of languages, cultures, ethnography of the endangered peoples of our planet. The unique evidence recorded by her on paper, on tapes, researched and published in her monographs, all linguistic and ethnographic materials are presented not only as an invaluable legacy of an endangered culture in the history of mankind, but also the result of self-devotion in science, personal courage, and an image of selfless service to people.

Recently, in December 2018, Professor of al-Farabi KazNU E.D. Suleimenova gave a lecture on the scientific activities of Cecilia Ode. She reverently talked about the experimental conditions in which Professor Cecilia Ode worked, studying the Papuan language in New Guinea, and the Yukagir language in the High North. At the same time, Cecilia Ode's book "At the Yukagirs. The most ancient tundra people of north-eastern Siberia" was presented. The lecture ended with a demonstration of Cecilia Ode's own documentary video film on the topic: "Voices from the Tundra" <https://www.youtube.com/watch?v=ytrUCniYFnc>.

In Cecilia Ode, the world and Kazakhstani linguistics lost one of the founders of the theory of intonation, an experienced expert in the field of experimental phonetics, a talented interpreter of the theory of culture, a teacher that was devoted to science, and the most important moment - a

brave and patient researcher of the problems of the highest social significance, a researcher who raised and solved the most topical issues of modern anthropology - the issues of endangered peoples and languages.

Indeed, C. Ode was a devotee in science. Whatever sphere she was engaged in, everything was marked by her deep thoroughness, systematic approach, precision, and yet the hallmark of her research was always love for a human - the main object of her research. This humanism was reflected both in pedagogy and in the fieldwork of the scientist. In her free time, she was fond of photo art and also played the piano. The main themes of her photo essay were the flora and fauna of her numerous expeditions. Many articles and monographs reflected her ideas about the value, the uniqueness of man and society in the era of globalization. The democratic nature of her views largely contributed to the fact that she left very rare and valuable testimonies about people and nations, their way of life, culture and world view on websites, on the Internet, in numerous publications - in the memory of all mankind.

C. Ode did a great public work. For many years a prominent linguist has been a member of the Presidium of MAPRYAL (International Association of Teachers of the Russian Language and Literature), Plenipotentiary Representative of MAPRYAL in the International Federation of Modern Language Teachers (FIPLV), President of the Dutch Association of Modern Languages. The memory of C. Ode, who devotedly served science, will forever remain in our hearts. We will miss her kind look, open and soft smile, her responsiveness, her strong support. Her desire to help people, her compassion for minor nations, her openness to people and activity in science will always be for us an example of a genuine humanist scientist. For many Kazakhstani scientists she will always remain a wise mentor, a good adviser, a bright and wonderful person. The Kazakhstan Association of Teachers of the Russian Language and Literature is mourning the loss that has befallen world science and will forever remember the bright image of a remarkable scientist and a wonderful person.

Prepared by A.A. MULDAGALIYEVA

A meeting with Bahodur Nazir the General Consul of the Republic of Tajikistan in the Republic of Kazakhstan was held at the Faculty of Oriental Studies

Кафедра информатики факультета информационных технологий КазНУ им. аль-Фараби активно участвует в реализации государственной программы «Цифровой Казахстан». Учебные траектории построены таким образом, что подготовка молодых специалистов идет в тесном контакте с учеными и педагогами кафедры, работодателями и обучающимися.

В учебном процессе ИКТ преподается на английском языке и является одним из главных общеобразовательных предметов. Преподавателями кафедры, помимо учебной, воспитательной и научной работы, ведется общественная и профориентационная деятельность, которую возглавляет доцент кафедры информатики Кулзинат Толепбековна Назарбекова. Она является одним из лучших и опытных преподавателей в университете.

К. Назарбекова выпускница механико-математического факультета КазГУ им. С.М. Кирова. После окончания университета была распределена ассистентом на кафедру вычислительной математики-механики. Ее научным руководителем был выдающийся ученый, академик, математик У.М. Султангазин. Будучи ассистентом, она проходила стажировку и аспирантуру в отделе «Статистического моделирования», в лаборатории «Атмосферной оптики» Вычислительного центра Сибирского отделения Академии наук СССР. В 1986 году успешно защитила диссертацию на тему «Разработка методов Монте-Карло для решения задачи восстановления индикатрисы рассеяния

света в атмосфере» на соискание ученой степени кандидата физико-математических наук под руководством научных руководителей – члена-корреспондента АН СССР, д.ф.-м.н., профессора Г.А. Михайлова и к.ф.-м.н., СНС М.А. Назаралиева.

Ее педагогическая деятельность началась на факультете с ассистента, затем старшего преподавателя и доцента кафедры вычислительной математики, а также математического моделирования и информатики. За время работы она читала и продолжает спецкурсы «Статистическое моделирование» и «Методы Монте-Карло в атмосферной оптике». Ее выступления, лекции и лабораторные занятия по программированию, информатике, информационным технологиям в профессиональной деятельности, численным методам, объектно-ориентированному программированию, анализу и проектированию с большим удовольствием посещают студенты и молодые ученые. Кулзинат Толепбековна руководит дипломными и выпускными

работами, ею изданы и опубликованы более семидесяти научных статей, учебно-методических пособий для студентов. Этот год знаменательный для Кулзинат Назарбековой, она отмечает свой 65-летний юбилей.

Факультет информационных технологий и коллектив кафедры информатики сердечно поздравляет своего коллегу, наставника, педагога с большой буквы, высокопрофессионального специалиста и просто интересного и замечательного человека – Кулзинат Толепбековну Назарбекову с этой знаменательной датой и желает крепкого здоровья, благополучия, долгих лет жизни, успехов и высоких достижений.

Б. УРМАШЕВ,
заведующий кафедрой информатики,

Т. ХАКИМОВА,
доцент

АКАДЕМИК ПЕРСИДСКИЙДІН ТУҒАНЫНА – 115 ЖЫЛ

Ғылыми-техникалық прогресс заманында республика математиктерінің қол жеткізген табыстары айтарлықтай. Дифференциалдық теңдеулер мен функционалдық анализ салаларынан Қазақстан ғалымдары алған нәтижелер еліміз бен шетелдерге әйгілі. Бұл бағыттардың біразынан республика математиктері өлемде алдыңғы қатарда келеді. Бұлай болуына Қазақстан математикалық мектебінің іргетасын қалаушы, академик К. П. Персидскийдің сіңірген еңбегі өте зор. Арамызда жоқ жарқын бейнелі ұстаздың туғанына биыл 115 жыл толып отыр.

Ұстаздың жарқын бейнесі

арасындағы айырманы бағалау қажет болды. Іріктеу теориясындағы бұрыннан белгілі бағалаулармен қанағаттанбай, Константин Петрович дәлдігі жоғары формула қорытып шығарды. Ляпунов пен Чебышевтің теңсіздігін зерттей отырып, іріктеу дисперсиясы ақиқаттық дисперсияға мейлінше жақын болатын кездегі жіберілетін қатенің дәл бағасын берді. Отызға толмаған жас ғалымның ықтималдық теориясынан жазған осы еңбектерін оқығанда, олардағы аналитикалық тұжырымдардың тереңдігіне, автордың математикалық мәдениетінің ерендігіне таң қаласыз. Оның жан-жақты, терең білімді зерттеуші болып қалыптасуы – еліміздің ең ірі ғылыми орталықтарының бірі – В.И. Ульянов-Ленин атындағы Қазан мемлекеттік университетінде әуелі студент және аспирант ретінде дайындықтан өтуінің, ондағы Д.И. Зейлигер, А.П. Котельников, Н.Н. Парфентьев, т.б. сияқты белгілі профессорлардан дәріс алуының, ал кейіннен Н.Г. Четаев басқарған әйгілі семинарға белсене қатысуының нәтижесі. «Атышулы төртеу» – Н.Г. Четаев,

К. Персидский, Г.В. Каменков және И.Г. Малкиндер ұйытқы болған бұл семинарда орыстың ұлы ғалымы, математик және механик А. М. Ляпуновтың іргелі зерттеулері онан әрі дамытылды. Семинарға қатысушыларды қызықтырған мәселелердің негізгілері мыналар болатын: Ляпуновтың негізгі теоремаларын кері айналдыру, бірінші жуықтау бойынша орнықтылық, орнықсыздықтың ең жалпы теоремасы, сипаттаушы сандар мен ауыспалы жағдайлар теориясы. Осы мәселелердің кез келгенін шешу барысында К.П. Персидскийдің ойлап тапқан соны әдістері мен алған кесек нәтижелері кейіннен жүргізілген зерттеулерге арқау болып табылды. Әсіресе, оның орнықтылық туралы Ляпуновтың теоремасын кері бағытта дәлелдеуі орнықтылық теориясының кейінгі дамуына зор әсерін тигізді.

К. Персидскийдің бұл теоремасы Ляпуновтың екінші әдісінің әмбебап және кемелденген әдіс екенін дәлелдеп қоймай, кейіннен жүргізілген Ляпунов функциясы мәселелеріне қатысты зерттеулерге жол ашты. Орнықтылық теориясы бойынша жазған алғашқы жұмыстарының бірінде Константин Петрович бірқалыпты жай және асимптотикалық орнықтылық туралы ұғым енгізіп, бірінші жуықтау бойынша бірқалыпты орнықтылықтың қажетті және жеткілікті белгісін берді. Бұл енгізілген ұғымдар Ляпуновтың өзі енгізген ұғымдар сияқты классикалық ұғымдарға айналды.

К.П. Персидскийдің ғылыми шығармашылығы оның өмірінің, әсіресе, қазақстандық кезеңінде жана қырларынан жарқырай ашылды. Алматыға келе сала математикадан қалалық ғылыми семинар ұйымдастырып, оның жұмысына қабілетті жастарды,

тәжірибелі зерттеушілерді тартты. Ғылымға шөлікке астана жастары үшін бұл семинар ғылыми тәлім алу, өз күштерін сынау мектебі болды. Семинарда кейіннен елімізге белгілі болған дифференциалдық теңдеулер мен орнықтылықтың теориясы саласындағы қазақстандық мектептің іргетасы қаланды.

40-шы жылдардың басында Константин Петрович бұрынғы алынған нәтижелерін тереңдеті әрі кеңіте түсіп, жаңа мәселелерді шешуге кірісті. Сол жылдары ол тұрақты коэффициентті сызықты дифференциалдық жүйелердің сипаттаушы сандарының орнықтылығын дәлелдеді. Бұл теорема мен оны кеңейту бағытында жүргізілген зерттеулердің нәтижесі күні бүгінге дейін актуальдылығын жойған жоқ. Осы бағытта оның еңбектерінің әсерімен Мәскеу, Ленинград, Киев, Минск математиктері де зерттеулермен айналысуды бастады. Оншақты докторлық диссертациялар қорғалынып, Мәскеу мен Минскте сипаттаушы сандар теориясын зерттеудің орталықтары ашылды.

Оның 120-дан астам ғылыми жұмыстарының жартысынан көбі Қазақ ССР Ғылым академиясы хабарлары мен хабаршысында жарияланды. Солардың алғашқылары болып хабарлардың 1947 жылы шыққан математика мен механика сериясының бірінші басылымында жарияланған: «Дифференциалдық теңдеулердің сипаттаушы сандары туралы», «Ляпуновтың екінші әдісіне қосымша» деген іргелі мақалалары табылады. Мақалалардың аттары оны сол кездерде толғандырып жүрген мәселелерді толық сипаттайды. 1951 жылы К.П. Персидский ҚазССР ҒА-ның толық мүшесі болып сайланды.

Ғалымның дифференциалдық теңдеулердің шексіз жүйелер теориясы бойынша қол жеткізген ғылыми жетістіктерінің тереңділігі мен маңыздылығын оның 1950 жылы жарияланған «Дербес туындылы теңдеулердің саналмалы бір жүйесі туралы» деген тамаша зерттеуі әбден айқын сипаттайды. Осы жұмыста қолданылған әдіс пен өзі енгізген «күшейтілген Липшиц шартын» пайдалану негізінде алған оның «қысқартылған жүйелер әдісі» дифференциалдық теңдеулердің саналмалы жүйесі теориясының кейінгі дамуына шешуші әсер етті. Әсіресе, бұл әдістердің ауыспалы жағдайлар теориясында, дербес туындылы бірінші ретті теңдеулердің саналмалы жүйесі теориясын құруда, голоморфты шешімдер теориясында, тағы басқа салаларда атқарған манызы өте зор.

К.П. Персидскийдің ғылыми еңбектерінің таңдамалылары 1976 жылы екі том болып басылып шықты. 1966 жылдың қаңтарында, өзі ашылуына көп еңбек сіңірген, Математика және механика институтының бірінші директоры болып тағайындалды. Оның басқаруымен институт жедел

өркендеп өсті. Қазақ ССР Ғылым академиясы президиумы мен СССР Ғылым академиясының математика бөлімі мақұлдаған ғылыми зерттеулер тақырыптарының кең жүйесі белгіленді. Оншақты зертханалар ашылды, оның бірі – функционалдық кеңістіктердегі дифференциалдық теңдеулер зертханасын Константин Петровичтің өзі өмірінің ақырына дейін басқарды.

Сондай-ақ, К. П. Персидский көптеген қоғамдық және ұйымдастырушылық жұмыстар атқарды. Ол Қазақ ССР Ғылыми академиясы хабарларының механика-математика сериясының тұрақты редакторы, он бес жылдан астам уақыт бойы Ғылыми нәтиже беру жөніндегі ҚазМУ-дің механика-математика факультеті кеңесінің төрағасы, еліміздің ірі ғылыми және оқу орындарының ғалымдары қатысқан республикалық ғылыми конференциялар мен математикалық кеңестердің ұйымдастырушысы болды.

К.П. Персидскийдің жан-жақты қызметін Кеңес үкіметі жоғары бағалады. Ол екі рет Еңбек Қызыл Ту орденімен, медальдармен, 3 рет Қазақ ССР Жоғарғы Кеңесі Президиумының Құрмет грамоталарымен марапатталды, оған «Қазақ ССР ғылымына еңбегі сіңген қайраткер» атағы берілді.

2003 жылы К.П. Персидскийдің туғанына 100 жыл толуына байланысты «Қазақстандағы алғашқы математикалық ғылыми мектептің іргесін қалаушы» атты (орысша) кітап шығарылды. Механика-математика ғимаратында К. П. Персидскийге арналған стенд ашылды. «Өнегелі өмір» сериясынан оған арналған кітап шығарылды. К. П. Персидскийдің ғылыми еңбектері қазіргі және болашақ математиктердің зерттеулері мен ғылымды дамыту ісіне негіз болады деген сенімдеміз.

Ж. СҮЛЕЙМЕНОВ,
математика профессоры, педагогика ғылымдарының докторы, МАИ және ҚЛҒА академияларының мүшесі

ОСОБАЯ УСТРЕМЛЕННОСТЬ

Развитие академической мобильности является средством поддержки международного рынка подготовки профессионалов. Главная ее цель – дать студенту возможность получить разностороннее «европейское» образование по выбранному направлению. Так, магистрантка второго курса факультета биологии и биотехнологии КазНУ им. аль-Фараби Карина Матаева проходит обучение по программе «Predictive and Integrative Animal Biology в AgroParisTech» в университете Париж-Саклай (Франция).

Карина Матаева является обладателем стипендии программы мобильности «Абай-Верн». В этом году она планирует успешно окончить университет во Франции и пройти стажировку в одной из лучших лабораторий в Париже. Чтобы добиться успеха и реализовать свою цель, она улучшает свой английский и усиленно изучает французский языки. Карина также постоянно дополняет теоретические и практические навыки по своей специальности.

Она с отличием окончила школу и является одной из лучших студенток в университете. За ее плечами много конкурсов и тренингов. Так, в рамках международной научной конференции студентов и молодых ученых «Фараби әлемі» в 2015 году она стала дипломантом, была награждена дипломом языкового конкурса «Бірлік іргетасы – тіл» за лучшее выразительное чтение. Также в прошлом году вошла в список «Лучший студент кафедры» и топ-500 лучших студентов КазНУ 2016-2017 учебного года.

Для Карины в науке наиболее интересным является направление биофизики и биомедицины. Это относительно новое и очень перспективное направление в биологии, которое вызывает интерес даже у тех, кто совершенно отдален от бионауки. Оно связано с физическими и физико-химическими явлениями, происходящими в живых организмах. После завершения учебы Карина намерена связать свою профессиональную деятельность с научными исследованиями. И те знания, и опыт, которые она получит во время стажировки и обучения во Франции, помогут ей в будущем стать высококонкурентоспособным специалистом и будут способствовать созданию научно-инновационных проектов для человечества.

Н. АБЛАЙХАНОВА,
к.б.н., доцент кафедры
биофизики биомедицины

В 2019 году в столице Казахстана, городе Астане пройдет Всемирный конгресс тюркологов. Инициатива, обозначенная Главой государства Н.Назарбаевым в статье «Семь граней Великой Степи», закономерна в контексте исторической эволюции процесса познания культурного наследия тюркоязычных народов, ряд которых проживает в Центральной Азии.

В преддверии Конгресса преподаватели флагамена высшей школы этого региона – КазНУ им. аль-Фараби активизировали археографические работы по выявлению артефактов, памятников истории, в которых отражены гносеологические представления тюрков, их традиции и лексика. Особенно внимание ученых привлекает до сих пор богатство тюркской лексики.

В ходе целенаправленных поисков установлен факт личного знакомства казаха Мустафы Шокая с известным российским тюркологом А.Н. Самойловичем (1880-1938) и публикации казахских пословиц

Религиоведение – относительно молодая наука. Объектом исследования этой науки является религия – система взглядов на мир, общество и человека, система культовых действий, основным признаком которой является вера в существование сверхъестественного.

Специальность «Религиоведение» есть в ведущих вузах нашей страны, в том числе в КазНУ им. аль-Фараби и других. Я сама обучаюсь на 4 курсе факультета философии и политологии по специальности «Религиоведение». В процессе обучения студенты знакомятся с новыми дисциплинами, изучают историю, эволюцию и феноменологию религий. Мы узнали, что религиоведение тесно связано с психологией, социологией, экономикой и правом. Это дает возможность студентам всесторонне развиваться и находить интересные для себя области исследований. В процессе обучения нас учат мыслить, давать религиоведческий анализ определенных ситуаций. Сложность современной религиозной ситуации требует квалифицированных специалистов в этой области. Религиоведы должны быть экспертами внутри, а не снаружи, не выделяя одну религию, относится ко всем одинаково.

РЕПРЕССИРОВАННАЯ ТЮРКОЛОГИЯ

в сборнике «Живая старина» в 1916 г. Как пишет Самойлович, их встреча и беседа с М.Шокаем состоялась в 1915 году в период его учебы в Санкт-Петербурге (1910-1914). Как талантливый ученик прославленных востоковедов П.Мелиоранского и В. Бартольда он участвовал в экспедициях по Туркестану, посетил Турцию (1900, 1911), Германию, Францию, Австро-Венгрию (1913). В это время А.Самойлович преподавал в Санкт-Петербургском университете тюрко-татарские языки.

С осени 1914 года, по ходатайству А.Н.Букейхана, Шокай исполнял обязанности секретаря мусульманской фракции Госдумы. В 1915 году Шокай помог А.Самойловичу в сборе казахских запретных слов для замужней женщины. Поскольку Мустафа хорошо знал казахские пословицы, то по просьбе Самойловича предоставил ему нужные материалы. Ученый опубликовал их в 1916 году в журнале «Живая старина» под названием «Из

казак-киргизских материалов М.Чокаева», – о шутивном заговоре от блох и три казахские скороговорки.

Впоследствии судьбы соавторов этнографической заметки разошлись: Шокай, основатель Туркестанской (Кокандской) автономии, эмигрировал в Европу, академик А.Н. Самойлович участник Первого Всесоюзного тюркологического съезда в Баку 1926 года, – стал жертвой репрессий 1938 года, одним из обвинений был «пантюркизм». Во время ареста он отдыхал в Кисловодске, следом пришла телеграмма: «Постановление 1937 г. октября месяца 2 дня гор. Кисловодск. Указанной телеграммой предложено находящегося в Кисловодске А.Н. Самойловича арестовать и спецконвоем направить в Третий отдел НКВД СССР г.Москву. Санкция на арест имеется».

Гюльнар МУКАНОВА,
к.и.н., доцент, кафедра изд. дела и дизайна

МОЯ БУДУЩАЯ ПРОФЕССИЯ

И в момент, когда нужно его мнение, он может дать его объективно и профессионально.

Мы видим, что эта специальность востребована и необходима для общества, перспективная и очень интересная профессия. Религиоведы нужны в СМИ, школах,

государственных учреждениях, центрах проведения экспертиз.

Д. УТЕБАЕВА,
PhD доктор,
Г. ҚҰЛТАЙҚЫЗЫ,
студент 4-го курса

На прошедшей Республиканской зимней психологической школе команда Центра «Психологических технологий и инноваций» кафедры общей и прикладной психологии КазНУ успешно справилась с реализацией передовых технологий и практико-ориентированного обучения. Преподаватели и докторанты, участвовавшие в мероприятии, проявили себя не только как авторы научных публикаций с ненулевым импакт-фактором, но и как креативщики в тренинговой деятельности.

ТЕРРИТОРИЯ ПСИХОЛОГИИ

Практическое обучение было основано на интеграции разных подходов мировой психологии, с учётом региональных ценностей и традиций. В процессе работы для участников, которые четвёртый год приезжают из разных городов Казахстана, была создана атмосфера доверительного общения и сотрудничества. Многие из них пришли узнать о новых психологических методах и

обменяться опытом, техниками и процедурами самоанализа и личностного роста.

Как отметили участники, «зимние и летние психологические школы-воистину праздники откровений, эмоций, радости и достижений. Многие переживают углубление в обширные просторы бессознательного, приходят к инсайтам и озарениям, разрешают свои наиболее проблемные, овладевают техниками

познания себя, других и стратегиями оказания помощи». Так, например, доцент Г.Мямишева сказала, что ей очень понравилась работа школы, которая прошла на высоком профессиональном уровне.

«В качестве преподавателей выступили мои ученики. Подобно восточному учителю я была горда и счастлива, что они превзошли и пошли дальше меня. Это высшая награда и радость

для любого учителя. За эти три дня я побывала на другой планете, в другом измерении и вернулась другой, обновленной себе».

Студентка одного из российских вузов отметила, что она была приятно удивлена, что казахстанские психологи Центра «Психологических технологий и инноваций» творят чудеса и теперь намерена равняться на школу психологов КазНУ. Гордость за психологов КазНУ им. аль-Фараби выразила также директор Центра «Оздоровления Биоплазмы человека» Т.А. Мауль.

Практически все отзывы касались прикладного аспекта психологии. В мае этого года состоится первая весенняя международная психологическая школа.

Ф. ТАШИМОВА,
д.п.н., директор Центра
«Психологических технологий и инноваций»,
А. РИЗУЛЛА,
докторант кафедры общей и
прикладной психологии

22 февраля состоится олимпиада среди студентов «Год молодёжи - начало новых возможностей» по дисциплинам «Физика» и «Высшая математика»

Театр-өмір айнасы

Метеорология және гидрология кафедрасының гидрология мамандығының 3-курс студенттері және топ эдвайзері А. Мусина **Ф. Мүсірепов атындағы балалар және жасөспірімдер театрында өткен «Телғара» атты қойылымын тамашалап қайтты. Ол қазақ әдебиетінің мақтанышына айналған «Абай жолы» роман-эпопеясының «Қайтқанда» атты бастапқы тарауына негізделе отырып қойылған.**

Студенттердің көпшілігі бұл шығармамен таныс болғандықтан, негізгі тағлымдық идеясын түсіну қиынға соқпады. Қойылым алғашқы сәттерінен ақ таныс сюжетімен көрермендердің назарын баурап алды. Мұндағы болашақ ұлы ақын 13 жасар Абайдың Семей қаласындағы Ахмет Риза медресесінен оқудан қайтқан сәті, оның ауылына жеткендегі жақындарымен көрісіп, сағынышын басуы, сондай-ақ әкесінің шақыртуымен алғаш рет ел ағалары бас қосқан ортада өзін-өзі байсалды ұстауын актер шынайы сомдап шықты. Бала Абайдың әкесі Құнанбайдың қатыгездігін көріп, оны қабылдай алмай шошынған сәті көпшіліктің жүрегін қыжылтты. Оқиғаның одан әрі өрбуін көрерменнің көпшілігі білсе де, бұл жайт олардың қойылымнан қайталанбас әсер алуына кедергі бола алмады. Ал қойылымға негіз етіп алынған М. Әуезовтің ұлы романымен таныс емес көрермендердің оқиғаның жалғасын білу үшін аталған шығарманы оқуға деген құштарлықтары оянды деп сенімді түрде айтуға болады.

«Телғара» қойылымының көрермендерге жеткізгісі келген идеясы – әр нәрсенің ақ-қарасын ажыратпай жатып асығыс шешім қабылдамау, жақынына түсіністікпен қарау

және өзгенің қателігіне көз жеткізбей жатып жазаға қимау. Бұны қойылым барысында бала Абай Фирдоусидің қанатты сөзімен жеткізіп, әкесінің Қодарға шығарған үкімімен іштей келісе алмайды. Студенттер қойылым үшін «Абай жолының» бұл тарауының таңдап алынуының мәні – «көрермендерге бала Абайдың бойындағы асыл қасиеттердің жас шағынан бастап байқалғандығын және өмірге деген оң көзқарасының ерте қалыптасқандығын жеткізу» деп түйінделді. Қойылым соңында барлығы әдеби шығармалар негізіндегі қойылымдардың әрқашан әсерлі, берер өнегесі мол екендігіне тағы бір мәрте көз жеткізді.

3-курс студенттерінің театрға түрлі қойылымдарды тамашалауға баруы алғаш рет емес. Мұндай топтық іс-шаралардың өткізілуі студенттерді әдеби шығармалармен таныс болуға ұмтылдыруы және бойларында қазақ әдебиетіне, тарихына, салт-дәстүріне деген қызығушылықтарын арттырады анық.

Маржан ТҰРСЫНҒАЛИ,
метеорология және гидрология кафедрасының
гидрология мамандығының 3-курс студенті

ТАНЫМ КӨКЖИЕГІ

Қазақ әдебиеті және әдебиет теориясы кафедрасының доценттері **Р. Имаханбет, А. Асқаровалардың ұйытқы болуымен тәуелсіздік кезеңіндегі қазақ әдебиетінің даму ерекшеліктеріне арналған әдеби-танымдық кездесу кеші өтті.**

М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты, Тәуелсіздік дәуіріндегі әдебиет және көркем публицистика бөлімінің ғылыми қызметкерлері, филология ғылымдарының докторлары Н.Ақыш пен Г. Орда келелі кездесудің құрметті қонағы болды. «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығының 3-курс студенттері ғылыми-тәжірибелік, танымдық мәні зор кездесуге белсене атсалысты.

Әдеби-танымдық кездесу кешінің жүргізілуі тізгінін ұстаған факультетіміздің белсенді студенті Абылайхан Қуанышев аталмыш ішараның мақсаты мен өзектілігі жайында ақпарат беріп өтті. Еркін форматта өткізілген кездесуде студенттер көкейінде жүрген көптеген сұрақтарға қатысты мәліметтер алып, ой бөлісті. Ғалымдық пен жазушылықты қатар алып жүрген Нұрдуәлет Бәбіханұлы студенттерге жазушының, өнер адамының шығармашылық зертханасына қатысты қызықты ақпараттар берсе, әдебиеттанушы ғалым Гүлжахан Жұмабердіқызы көркем шығарманы талдаудың әдіс-тәсілдеріне байланысты теориялық тұжырымдарымен таныстырды. Сонымен қатар, тәуелсіздік кезеңіндегі қазақ әдебиетіндегі шығармашылық тұлғалар, олардың туындыларындағы постмодернистік үрдістер, тілдік, көркемдік ерекшеліктерге қатысты сұрақтар қойған факультетіміздің белсенді студенттері

Е.Бердіғалиева, Ә.Мәлік, А.Ералтай, Қ.Әбдісәмет, Ж.Сүлейман, Ф.Мұстахимова, Б.Өтеген және т.б. студенттер бүгінгі әдебиеттегі бірқатар мәселелер төңірегінде тұщымды ақпарат ала алды.

Н.Бәбіханұлы мен Г.Жұмабердіқызы жаһандану үдерісінің тәуелсіздік кезеңіндегі қазақ әдебиетіне ықпалы мен әсері жайлы, ұлттық код пен ұлттық жад, ақын-жазушылар тіліндегі тұрақты тіркестердің /ділмәр сөз/ бұрмаланып қолданылу фактілері мен шығармаға қойылатын эстетикалық талаптар туралы айта келе, бұл кезең әдебиетінің кемшіліктері мен жетістіктерін нақтылап берді. Сұрақ-жауап түрінде өрбіген әдеби-танымдық кеште жас өнерпаз Абзал Жанабаев әсем әнімен көрермен көзайымына айналды.

Ішара соңында кафедра доценті Райхан Сахыбекқызы кеш қонақтарына кафедра ұжымы мен студенттер атынан алғыс білдіріп, кәдесый ретінде кітаптар ұсынды. Ал, жазушы Н. Ақыш өзінің «Рақымсыз көктем» атты кітабын болашақ Қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы бойынша оқып жүрген студенттерге қолтаңбасымен тарту етті.

Бекет ӨТЕГЕН,
Қазақ әдебиеті және
әдебиет теориясы кафедрасының
3-курс студенті

Химия және химиялық технология факультеті, Физика-техника факультеті мен Ақпараттық технологиялар факультетінде бірлескен «Атамекен патриоттары» клубы бірнеше жылдан бері тәрбиелік мақсатқа сәйкес біршама жұмыстар атқарып келеді. Клубтың бастамасымен студенттер **Бекболат Тілеухан, Мұхтар Шаханов, Мұхамеджан Тазабеков, Ринат Заитов, Серік Қалиев, Айша Кеңесбай, Перзент балалар үйінің анасы Айша ханым, Ардақ Назаровтар секілді ұлтқа белгілі азаматтармен кездесулер өтті.**

Сәкен Майғазиевпен кездесу кеші

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Химия және химиялық технология факультетінің «Атамекен патриоттары» клубының жылдық жоспарына сәйкес «Жастар жылына» орай Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген қайраткері, Т. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының шығармашылық жұмыс және халықаралық қатынастар жөніндегі проректоры, әнші, өнер қайраткері, аты аңызға айналған «МұзАрт» тобының мүшесі Сәкен Майғазиевпен кездесу өтті.

Кездесу барысында Сәкен Майғазиев өзінің өнерге алғаш қадам басқан сәттерімен, өнер жолының ауыр екенін, өнер адамының сезімтал жүрегі әртүрлі ауыртпашылықтарды көтере білу керектігін де жеткізді. Өзінің өнер жолымен қатар отбасын құрған кезеңдегі алғаш басталған сәтінде көрген қиыншылықтарымен бөлісіп, жарқын мақсатын болса әр қадамын ізгі болашаққа өзі жетелеп әкелетінін жастарға жеткізе білді. Жастардың көкейінде жүрген барлық сұрақтарға жауап беріп, жастарға арман-мақсат жолында ешқандай кедергіге

мойымай, тек қана еңбектеніңдер деп ынта-тілегін білдірді.

Кездесуді әнмен әрлеуге, өнердегі іні-шәкірттері «МұзАртLIFE» тобының жігіттері де келді.

Кездесудің соңында нағыз Рухани жаңғырудың көрінісі болды. Тәй-тәй басқан балалары бар жас отбасылар Сәкен Майғазиевтің келетінін естіп қазақтың көне дәстүрі бойынша балаларының тұсауын кесіп беруін сұрап, екі баланың тұсауы кесіліп, болашақ еліміздің ертені үшін қызмет етер тұлғалардай болсын деген тілек айтылды. Елімізге белгілі әнші, өнер қайраткері Сәкен Майғазиевпен кездесу осындай керемет нотада, таңғажайып әсерде аяқталды.

Кешті факультет деканы Хайдар Сүлейманұлы мен Ақпараттық технология факультетінің Атамекен патриоттары клубының жетекшісі Әбенов Болат қорытындылады.

Г. ЖАҚСЫЛЫҚОВА,
физикалық химия, катализ және мұнайхимия
кафедрасының доцент м.а.

«ТОҒЫЗҚҰМАЛАҚТАН» ӨТКЕН ДОДА

Университетіміздегі «Атамекен патриоттарының» қолдауымен студенттер арасындағы **тоғызқұмалақтан жарыс болып өтті.**

«Жастар» жылын қолдау мақсатында өткен жарысқа 80-нен астам студент қатысты. Олар өзара қыздар мен ұлдар арасында сынға түсіп, жүгенгі қағыстырды. Ағымдағы жылдың басты ерекшелігі назарға алынып жастар жылына барынша қолдау көрсету екендігін ескере отырып өткен жарыс университеттің спорт кешенінде өтті.

Бас төреші спорт кешенінің тоғызқұмалақ бөлімі бойынша аға оқытушысы Айнұр Молдахметова болды. Жарыс бойынша ұлдар арасында I орынды география және табиғатты пайдалану факультеті I курс студенті Наурызхан Шорабек, II орын ақпараттық технологиялар факультеті I курс студенті Досхан Басхан,

жүлделі III орындарды физика техникалық факультетінің студенті Алмат Құрмансейітов пен география және табиғатты пайдалану факультетінің студенті Серік Ералиев иеленді.

Ал қыздар арасында I орынды ақпараттық технологиялар факультетінің студенті Үміт Сакташова, II орынды химия және химиялық технологиялар факультетінің студенті Асем Абиева, III орындарды биология және биотехнология факультеті студенті Сымбат Жигитекова мен журналистика факультеті студенті Балерке Кеңесбай иеленді. Тартысқа толы ойыннан кейін дүлдүлдер мадақтама грамотасымен және Атамекен патриоттарының атынан тағайындалған сыйлықтармен марапатталды. Дәстүрге құрмет, ұлттық құндылықтарға қолдау көрсету шаралары осыдан әрі де өз жалғасын таппақ.

Нұржаным ДУМАНҚЫЗЫ,
журналистика факультетінің
3 курс студенті

Жалғасы. Басы 1-бетте

Сәлемдесу кезеңі PreFace негізінде командалар реттілік нөмірлері бойынша кештің көркін қыздырса, екінші кезең «Музыкалық үй тапсырмасы» арқылы жобаның мақсатына сай командалар тек әзілмен емес, өздерінің білімділіктерімен, логикалық ойлау қабілеттерімен көрермен қауымды өзіндік тың жаңалықтарымен тәнті етті. Командаларға өзінің әділ бағасын беріп, төрелік еткен әділқазылар қатарында «Bugin Group» компаниясының директоры Айбек Қуатбаев, тележүргізуші, белгілі журналист Гүлназ Ауданбаева, Қазақстан КВН одағы РЖКБ, «Алматы КВН» филиалының директоры Оңдасын Дінмұханбетұлы, актер, белгілі шоумен, «Жайдарман» ойындарының чемпионы Нұрсұлтан Жақсыген, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың әлеуметтік тәрбие жұмысы жөніндегі басқарма басшысы Талғат Болатұлы, «Сұңқар» студенттер мен магистранттар кәсіподағының ҚБ төрағасы Шұғыла Мейрамбекқызы болды.

Мега жобаның шымалдығын ашқан «Сұңқар» студенттер мен магистранттар кәсіподағы мүшелерінің арнайы флэшмобынан бастап, кеш жүргізушісі Дәмір Мырзахметұлының көңілді жүзі мен сөзі, дайындықтарынан-ақ байқауға болатын чемпион болуға ұмтылған жобаға қатысушы командалардың өзіндік мақсаттары, образдары

Әзіл әлеміне қанат қаққандар

көрермен қауымның ықыласына бөлене, ұйымдастырушылардың жоба барысына асқан жауапкершілік танытқандарын айқындай түсті. Жартылай финалдық кезең нәтижесі бойынша, «Ең үздік креативті шақыру» номинациясын ақпараттық технологиялар және механика-математика факультеттерінің «Мамасының балалары» командасы еншіледі. Ал «Ең үздік жанкүйер» номинациясы ақпараттық технологиялар факультетіне бұйырды. Жартылай финалдық кезеңде жалпы балл көрсеткіштері бойынша озық нәтиже көрсеткен «Ақпен бірге», «Эверест», «Физтех», «Брэнд», «Музыканттың қойын дәптері» командалары «Smart student's project» чемпионатының гранд финалына жолдама алды. Жартылай финалда белсенділік танытқан «Әлем», «Мамасының балалары», «Мехмат», «Элита» командаларына демеушілердің, оның ішінде: «Жас сахна» театрының, «Дәм әуені» кондитерлік үйінің, «Крапива» боулинг орталығының арнайы сертификаттары және «Сұңқар» СММ кәсіподағының алғыс хаттары табыс етілді. Жалпы, «Сұңқар» студенттер мен магистранттар кәсіподағының мега жобаларына «Bugin Group» компаниясы, «Dostyk Travel» компаниясы, «Step-by-step» тіл білімі орталығы, Алматы қалалық «Парасат» кәсіподағы тұрақты демеушілігін көрсетеді.

Сонымен қатар, «Сұңқар кубогы» Smart student's project чемпионатының жартылай финалдық кезеңінде әл-Фараби атындағы ҚазҰУ телерадио кешені түсірілім жұмыстарын жүргізіп, ақпараттық қолдау көрсетті. Креатив пен қызыққа, бәсекелі тартысқа толы болған жобаның жартылай финалдық кезеңіне келген көрермен қауым, арнайы қонақтар, ҚазҰУ оқытушы-профессорлар құрамы жоғары баға беріп, «Сұңқар» студенттер мен магистранттар кәсіподағының алдағы ағымдық жұмыстарына сәттілік тіледі.

Нүрсәуле ИДАЯТ,
биология және биотехнология
факультетінің 3 курс студенті

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық
университетінің
ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор: **Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ**
Тілшілер: **Еңлік АҚЖІГІТ, Айнұр АҚЫНБАЕВА,**
Перизат ЖАРЫЛҚАСЫНОВА
Фототілші: **Марат ЖҮНІСБЕКОВ**
Корректор: **Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Ағила ШУРИЕВА**

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71,
ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны:
377-33-30, ішкі: 11-94,
тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай:
kazuniver2016gazeta@gmail.com

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп,
беттелді. АҚ "Алматы-Болашақ" баспаханасында
басылды.

Бағасы келісім бойынша.

Таралымы 1000 дана

Тапсырыс: №256

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.